

ภาคผนวก ข
เอกสารประกอบการดำเนินกิจกรรม
ประกอบด้วยเอกสารให้ความรู้ แผ่นพับ และโปสเตอร์

เอกสารประกอบกิจกรรมการจัดการมูลฝอยในชุมชนปริกตก

ท่านรู้จักขยะดีหรือยัง

ขยะ หรือปัจจุบันเรียกว่ามูลฝอย คือ ของเหลือทิ้งจากการใช้สอยของมนุษย์ หรือจากขบวนการผลิตจากกิจกรรมภาคอุตสาหกรรม และเกษตรกรรม

ขยะมาจากไหน

ขยะเกิดขึ้นจากกิจกรรมต่างๆ ของมนุษย์ในชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะทำอะไร มนุษย์จะมีของเหลือทิ้งที่ไม่ใช้ประโยชน์เกิดขึ้น ขยะที่เกิดขึ้นในสถานที่ต่างๆ จะมีลักษณะแตกต่างกันออกไปตามแหล่งกำเนิด เช่น

- ขยะจากอาคาร บ้านเรือน ที่พักอาศัย ขยะประเภทนี้จัดอยู่ในพวกขยะทั่วไป ขยะพวกนี้ส่วนใหญ่จะเป็นเศษอาหาร เศษกระดาษ เศษแก้ว เศษโลหะ เศษไม้ และพลาสติก เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีขยะที่เป็นอันตรายอีก เช่น ซากหลอดฟลูออเรสเซนต์ แบตเตอรี่เก่า ซากถ่านไฟฉาย ระเบิด สารเคมีที่ใช้ภายในบ้าน เป็นต้น
- ขยะจากกิจกรรมภาคอุตสาหกรรม จะมีทั้งขยะที่เป็นอันตราย เช่น กากสารเคมีมีพิษ และสารประกอบที่มีโลหะหนักต่างๆ และมูลฝอยที่ไม่เป็นอันตรายซึ่งได้มาจากส่วนสำนักงาน และโรงอาหารของโรงงาน เป็นต้น
- ขยะที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมภาคเกษตรกรรม ได้แก่ เศษภาชนะที่ใช้บรรจุสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืช เศษซากพืช ซากสัตว์ มูลสัตว์ เป็นต้น ขยะเหล่านี้จำเป็นต้องได้รับการเก็บรวบรวมบำบัด หรือกำจัดอย่างถูกต้อง และเป็นระบบครบวงจร เพื่อจะได้ไม่ก่อให้เกิดปัญหาต่อสุขภาพอนามัยของมนุษย์ และสิ่งแวดล้อมต่อไป

ขยะมีกี่ประเภทอะไรบ้าง

ขยะแบ่งอย่างง่ายๆ ได้ 3 ประเภท คือ ขยะที่ย่อยสลายได้ง่าย ขยะที่ย่อยสลายได้ยากและขยะอันตราย

1. ขยะที่ย่อยสลายได้ง่าย หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า “ขยะเปียก” เป็นขยะที่เน่าเปื่อยได้ง่าย เช่น เศษอาหาร เศษพืชผัก เปลือกผลไม้ เป็นต้น ขยะพวกนี้มีความชื้นสูง สามารถเน่าเปื่อยได้ง่าย และส่งกลิ่นเหม็นได้เร็ว
2. ขยะที่ย่อยสลายได้ยาก หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า “ขยะแห้ง” เช่น กระดาษ ถุงพลาสติก ขวดแก้ว ระเบิด โลหะ เศษผ้า เศษไม้ ยาง เป็นต้น ขยะพวกนี้เน่าเปื่อยได้ยากหรืออาจไม่เน่าเปื่อย

ทั้งยังสามารถเลือกเอาวัสดุที่ยังมีประโยชน์กลับมาใช้ใหม่ได้อีก โดยการทำการคัดแยกก่อนทิ้งอัน จะช่วยให้ปริมาณขยะลดลง และสามารถนำไปขายสร้างรายได้ได้อีกด้วย

3. ขยะอันตราย ได้แก่ สารเคมี หรือวัตถุมีพิษต่างๆ ที่พ้นจากสภาพใช้งานแล้ว รวมทั้ง ขยะติดเชื้อจากสถานพยาบาล เช่น ซากอวัยวะ ฝอยยา ภาชนะบรรจุยา ทำความสะอาดต่างๆ หลอดฟลูออเรสเซนต์ กากสารเคมีจากโรงงานอุตสาหกรรม ยาและสารเคมีเสื่อมสภาพ สำลีและเศษอวัยวะ จากสถานพยาบาล เป็นต้น ขยะพวกนี้จะต้องมีการทำลายด้วยวิธีพิเศษเพื่อลดการแพร่กระจายของ เชื้อโรคและสารพิษออกสู่สิ่งแวดล้อม และถูกเรียกว่าเป็นของเสียอันตราย

ผลกระทบจากปัญหาขยะ

1. เป็นแหล่งเพาะเชื้อโรค การเทขยะกองบนพื้นทำให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของหนูและแมลงวัน ซึ่งเป็นสัตว์พาหนะนำโรคต่างๆ มาสู่คน
2. น้ำเสีย เกิดจากกองขยะบนพื้นเมื่อฝนตกลงมาบนกองขยะจะเกิดน้ำเสียที่มีความสกปรกสูงมาก ซึ่งน้ำชะล้างนั้นจะปนเปื้อนไหลลงสู่แหล่งน้ำและน้ำใต้ดินเป็นอันตรายต่อผู้บริโภค
3. อากาศเสีย เกิดจากการเผาขยะกลางแจ้งก่อให้เกิดควันและสารมลพิษทางอากาศ ทำให้คุณภาพอากาศเสื่อมโทรม และในกระบวนการย่อยสลายขยะประเภทเศษอาหารหรือมูลสัตว์ จะทำให้เกิดก๊าซมีเทน ซึ่งเป็นก๊าซเรือนกระจกที่มีส่วนสำคัญทำให้โลกร้อนขึ้น
4. เหตุรำคาญและความไม่สะอาด เกิดจากการเก็บขยะไม่หมด การเทกองขยะบนพื้นและการทิ้งขยะเกลื่อนกลาดไม่เป็นที่ ทำให้ส่งกลิ่นเหม็นรบกวน เกิดภาพไม่สวยงาม ทำลายทัศนียภาพของชุมชน
5. เสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัย เนื่องจากองค์ประกอบของขยะมีหลายประเภท บางชนิดติดไฟง่าย และเป็นเชื้อเพลิงอย่างดี การเผาขยะกลางแจ้งจึงอาจทำให้เกิดอัคคีภัย ไฟไหม้ป่าหรือบ้านเรือนได้

การกำจัดขยะ/มูลฝอยที่ถูกสุขลักษณะ

วิธีการกำจัดขยะที่ถูกต้องตามหลักวิชาการที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันมี 3 วิธี คือ

- การเผาในเตาเผา เป็นวิธีการกำจัดขยะที่มีประสิทธิภาพมากวิธีหนึ่ง สามารถลดปริมาณขยะลงได้ประมาณ 80-90% โดยอาศัยลักษณะสมบัติของขยะซึ่งสามารถติดไฟได้
- การหมักทำปุ๋ย เป็นวิธีการกำจัดขยะโดยอาศัยกระบวนการทางชีววิทยาของจุลินทรีย์ ในการย่อยสลายอินทรีย์วัตถุที่มีอยู่ในขยะ ผลผลิตที่ได้จากการย่อยสลายจะเป็นผงหรือก้อนเล็กๆ สีน้ำตาล สามารถนำไปใช้เป็นสารปรับปรุงคุณภาพดิน

- **การฝังกลบอย่างถูกลักษณะ** เป็นการกำจัดขยะโดยวิธีการเทกองในพื้นที่ซึ่งจัดเตรียมไว้ ใช้เครื่องจักรกลเกลี่ยและบดอัดให้ยุบตัวลง แล้วใช้ดินกลบทับบดอัดให้แน่น หลังจากนั้นจะนำขยะมาเกลี่ยและบดอัดอีกเป็นชั้นๆ สลับด้วยชั้นดินกลบเพื่อป้องกันปัญหากลิ่น แผลง น้ำฝนชะล้าง ฯลฯ

เราจะมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยได้อย่างไรบ้าง

ปัญหาขยะมูลฝอยที่สำคัญก็คือ ปริมาณขยะมีจำนวนมากและคนทิ้งขยะไม่เป็นที่ เป็นทาง ดังนั้น การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเรื่องขยะมูลฝอยนั้น ในเบื้องต้นเราต้องสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนเข้าใจกฎเกณฑ์ของสังคม และเชื่อถือศรัทธากฎหมายจนกระทั่งเกิดการปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมายอย่างเคร่งครัดด้วยความเต็มใจเสียก่อน จากนั้นจึงสร้างนิสัยในการช่วยลดปัญหาขยะ ซึ่งมีแนวทางที่สามารถดำเนินการได้ง่าย ทั้งที่บ้านและที่ทำงาน คือ

1. **การลดปริมาณขยะ** ต้องให้ประชาชนรู้และเข้าใจว่าควรลดปริมาณขยะได้อย่างไร ควรเลือกบริโภคอย่างไรถึงจะทำให้เกิดขยะน้อยลง ใช้ของอย่างไรจึงจะลดขยะได้ เป็นต้น

2. **การแยกขยะ** ต้องให้ประชาชนเข้าใจเหตุผลของการแยกขยะ และทำให้ทุกคนสามารถแยกขยะได้ทุกครั้งก่อนทิ้ง โดยสร้างความเข้าใจให้กับประชาชนว่า ขยะบางอย่างสามารถแยกออกมาใช้ประโยชน์ได้ เช่น ขวดแก้ว โลหะ พลาสติก สามารถนำมาใช้ซ้ำหรือหมุนเวียนกลับไปใช้ได้ อีกขยะบางอย่างแยกออกมาทำปุ๋ยได้ เช่น เศษอาหาร เปลือกผลไม้ และขยะบางอย่างเป็นอันตราย เช่น หลอดฟลูออเรสเซนต์ แบตเตอรี่ เป็นต้น

3. **สร้างจิตสำนึก** ให้กับทุกคนว่า ตนเองเป็นผู้ก่อมลพิษ ดังนั้นจึงถือเป็นหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบในการมีส่วนร่วมในการทำให้ขยะหมดไป

นั่นคือ กลยุทธ์การสร้างความสำเร็จ และปลูกจิตสำนึกให้กับประชาชนในเรื่องการลดปริมาณขยะ (Reduce) โดยการระลึกว่า “ยังใช้ได้อยู่ (Reused)” “ยังพอแก้ไขได้ (Repair)” “มีพิษควรหลีกเลี่ยง (Reject)” “ควรหมุนเวียนกลับมาใช้ใหม่ (Recycle)”

การคัดแยกมูลฝอยจากแหล่งกำเนิดทำอย่างไร

อาจทำได้โดยการแยกมูลฝอยเป็น 2 ประเภท คือ มูลฝอยเปียกหรือมูลฝอยที่ย่อยสลายได้ มีความชื้นสูง และมูลฝอยแห้งซึ่งได้แก่วัสดุที่ย่อยสลายได้ยาก เช่น โลหะ แก้ว กระดาษ พลาสติก เป็นต้น หรือแยกเป็น 3 ประเภท คือ มูลฝอยเปียก กระดาษ พลาสติก เป็นต้น หรือแยกเป็น 4 ประเภท คือ มูลฝอยเปียก กระดาษ พลาสติก โลหะและแก้ว การจัดการในลักษณะเช่นนี้จะสามารถเพิ่มเปอร์เซ็นต์การนำกลับมาใช้อีกได้สูงขึ้น เนื่องจากมูลฝอยทั้งหมดที่นำมาใช้ได้จะไม่มีการปน

เปื้อนจากมูลฝอยเปียก ทำให้ปริมาณมูลฝอยที่จะนำมาใช้อีกมีจำนวนสูงขึ้น การแยกสามารถทำได้ง่ายโดยใช้เวลาอันน้อยลง

เคล็ดลับการจัดการขยะมูลฝอย

ท่านทราบหรือไม่ว่า ท่านเป็นผู้หนึ่งที่มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหามูลฝอยในชุมชนได้เช่นกัน ด้วยวิธีการต่างๆ ดังนี้

1. **ลดการขนขยะเข้าบ้าน** เช่น ถุงพลาสติก ถุงกระดาษ การห่อของ โฟม หนังสือพิมพ์ ฯลฯ หากท่านมีความคิดสักนิดว่า สิ่งนั้นจะก่อให้เกิดขยะในปริมาณเท่าใด มิใช่เห็นแก่ความสะดวกสบายเพียงอย่างเดียว แล้วท่านก็จะสามารถลดปริมาณขยะภายในบ้านได้

2. **นำสิ่งของที่ใช่แล้วนำกลับมาใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่า** หรือนำสิ่งของที่ไม่ใช่แล้วมาหมุนเวียนคัดแปลงใช้ประโยชน์อีก เช่น ถุงพลาสติก ถุงกระดาษที่ไม่เปรอะเปื้อน ให้เก็บไว้ใช้ใส่ของอีก ส่วนขวดแก้ว ขวดพลาสติก กระจังเครื่องดื่ม ก็สามารถนำมาคัดแปลงใช้ประโยชน์ได้อีกมาก สำหรับกระดาษที่ใช้ในสำนักงานชนิดสีขาว สามารถนำมาใช้อีกด้านหนึ่งได้ โดยอาจนำมาทำกระดาษทดเลข กระดาษจดบันทึก โทรศัพท์หรือใช้ห่อของได้

3. **การใช้ผลิตภัณฑ์ชนิดเติม** ปัจจุบันผู้ผลิตสินค้าชนิดเติมหรือที่เรียกว่า “Refill” ซึ่งได้รับความนิยมอย่างกว้างขวางเพราะนอกจากจะราคาถูกกว่าแล้ว ยังเป็นการลดบรรจุภัณฑ์หีบห่อในส่วนที่เป็นขยะภายในบ้านได้ด้วย นอกจากนี้ ยังเป็นการลดต้นทุนในการใช้ทรัพยากรจำนวนมากในการผลิต อันเป็นการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมโดยทางอ้อมได้อีกด้วย สินค้าที่นิยมผลิตเป็นชนิดเติมส่วนใหญ่เป็นสินค้าที่ใช้ภายในบ้าน ได้แก่ น้ำยาล้างจาน ผงซักฟอก น้ำยาปรับสภาพผ้า สบู่เหลว รวมถึงอาหาร และเครื่องดื่มสำเร็จรูปหลายชนิด

4. **พยายามหลีกเลี่ยงการใช้โฟมและถุงพลาสติก** เพราะใช้ระยะเวลาในการย่อยสลายนาน ควรใช้ถุงผ้า หรือตะกร้าสำหรับใส่ของแทนการใช้ถุงพลาสติกจะดีกว่า และสามารถใช้ได้หลายครั้ง เป็นการช่วยลดการเกิดขยะมูลฝอยจากถุงพลาสติกได้

5. **แยกประเภทขยะมูลฝอยภายในบ้าน** เพื่อสะดวกแก่ผู้เก็บขนและยังสามารถนำขยะบางชนิดไปขายเพิ่มรายได้เข้าบ้านได้อีกด้วย

6. **แปรสภาพขยะมูลฝอยให้เป็นปุ๋ย** ขยะที่ย่อยสลายได้ เช่น เศษพืชผัก ใบไม้ สามารถนำมาหมักทำปุ๋ยใส่ต้นไม้และบำรุงดิน เป็นการลดการซื้อปุ๋ยเคมีซึ่งนอกจากจะแพงแล้ว ยังมีสารพิษตกค้างด้วย

7. **ลดปริมาณขยะในบ้าน** อาจทำได้ด้วยการรักษาความสะอาดภายในบ้าน จัดสิ่งของเครื่องใช้ให้มีระเบียบ กำจัดเศษอาหารเศษภาชนะแตกหัก หรือที่ไม่ใช่ประโยชน์ทิ้ง ซึ่งนอกจากจะ

ทำให้บ้านเรือนสวยงามเป็นระเบียบแล้ว ยังป้องกันสัตว์พาหะที่นำเชื้อโรคจากขยะมูลฝอยมาสู่คนได้ด้วย เช่น หนู แมลงสาบ แมลงวัน มารบกวน หากมีความจำเป็นต้องใช้สารเคมีในการกำจัดสัตว์เหล่านั้นควรหันมาใช้วิธีทางธรรมชาติที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมแทน เช่น การใช้การบูรป้องกันมดและแมลงสาบ เป็นต้น จะช่วยลดขยะมูลฝอยที่เป็นกระป๋องสารเคมีป้องกันแมลงภายในบ้านได้

นอกจากนี้เพื่อเป็นการลดการทิ้งหลอดไฟลูออเรสเซนต์ที่เป็นพิษ ควรเลือกใช้หลอดประหยัดไฟชนิดหลอดผอม ซึ่งนอกจากจะมีอายุการใช้งานที่ยาวนานมากกว่าแล้ว ยังช่วยในการประหยัดไฟฟ้า ลดค่าใช้จ่ายได้อีกด้วย

8. เก็บรวบรวมขยะภายในบ้านให้เรียบร้อย ใส่ในภาชนะที่ถูกต้องสุขาภิบาล เพื่อความสะดวกแก่พนักงานเก็บขน และไม่ก่อให้เกิดกลิ่นเหม็นในระหว่างที่รถพนักงานเก็บมาเก็บรวบรวม

เอกสารอ้างอิง

- ส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม, กรม. 2543. เคล็ดลับในการจัดการขยะ
- “_____”. 2542. คู่มือกฎหมายสิ่งแวดล้อมสำหรับประชาชน มลพิษอื่นและของเสียอันตราย
- “_____”. ม.ป.ป. เพิ่มความรู้สิ่งแวดล้อมศึกษาเรื่องขยะ
- สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 12, ข่างสารสิ่งแวดล้อมภาคใต้. 2545(เมษายน – มิถุนายน)
- สมทิพย์ คำนธีรวณิชย์, 2541. มูลฝอยและของเสียที่เป็นภัย

เอกสารประกอบโครงการจุลินทรีย์น้ำ ชุมชนปรกติ.

ขยะหอม

ขยะหอม คือ การนำเศษขยะ เศษอาหาร หรือขยะเปียกภายในครัวเรือนมาทำการหมักด้วยเชื้อจุลินทรีย์ธรรมชาติ เพื่อให้เกิดการย่อยสลายขึ้น โดยการนำน้ำจุลินทรีย์ธรรมชาติและเศษสารอินทรีย์ที่เหลือจากการย่อยสลายไปใช้ประโยชน์ต่อไป

😊 การเตรียมอุปกรณ์

1. ถังพลาสติก มีฝาปิด
2. ถุงปุ๋ย
3. หัวเชื้อจุลินทรีย์
4. กากน้ำตาล (โมลาท) หรือน้ำตาลทรายแดง
5. เศษอาหาร ผัก ผลไม้

😊 การเตรียมหัวเชื้อจุลินทรีย์

ในกรณีที่ต้องการหมักขยะหอม แต่ไม่มีหัวเชื้อจุลินทรีย์ ท่านสามารถเตรียมหัวเชื้อจุลินทรีย์ได้ ดังนี้

1. นำผัก ผลไม้ ทุกส่วน สับให้เป็นชิ้นเล็ก ใส่ในภาชนะมีฝาปิด
2. ใส่กากน้ำตาล (โมลาท) หรือน้ำตาลทรายแดง หรือน้ำตาลทรายขาวลงไป 1 ใน 3 ของน้ำหนักเศษผัก ผลไม้ คลุกเคล้าให้น้ำตาลและเศษผักผลไม้เข้ากัน
3. มีของหนักวางทับเศษผัก ผลไม้ไว้ แล้วปิดฝาทิ้งไว้ ประมาณ 5-7 วัน จะมีน้ำไหลออกมา คือ น้ำหัวเชื้อจุลินทรีย์ ให้รินน้ำใส่ขวด ปิดฝาให้สนิท พร้อมทั้งจะนำไปหมักขยะหอมได้

😊 ขั้นตอนการหมัก

1. เติมน้ำ 8 ลิตร ใส่ถัง (ถ้าใช้น้ำประปา ควรเปิดน้ำประปาทิ้งไว้ประมาณ 2 วัน เพื่อให้คลอรีนระเหยออก)
2. นำกากน้ำตาล (250 ซีซี หรือน้ำตาลทรายแดง 300 กรัม (3 ชีด) เทลงในถังที่เตรียมน้ำไว้ แล้วคนให้ละลาย
3. ใส่หัวเชื้อจุลินทรีย์ 250 ซีซี คนให้เข้ากัน
4. นำเศษอาหาร เศษผัก ผลไม้ ใส่ลงในถุงปุ๋ย (ถ้าเศษอาหาร เศษผัก ผลไม้ชิ้นใหญ่ ให้ฉีก หรือสับเป็นชิ้นเล็กๆ จะช่วยให้การย่อยสลายดีขึ้น) นำถุงปุ๋ยใส่ลงในถังหมัก กดถุงปุ๋ยให้น้ำในถุงหมักท่วมเศษอาหารในถุงปุ๋ย แล้วปิดฝาให้สนิท ทิ้งไว้ประมาณ 7 วัน ก็สามารถนำเอาน้ำจุลินทรีย์ธรรมชาติ มาใช้ประโยชน์ได้

😊 ประโยชน์ของน้ำจุลินทรีย์ตามธรรมชาติ

1. แก้ปัญหาส้วมเต็มเร็ว และท่อระบายน้ำที่อุดตัน

โดยเทน้ำจุลินทรีย์ลงในโถส้วม หรือท่อระบายน้ำที่ จุลินทรีย์จะไปช่วยย่อยสลายอินทรีย์ตกค้าง ทำให้ส้วมไม่เต็มเร็ว และท่อระบายน้ำที่ไม่อุดตัน

2. ใช้บำบัดกลิ่นเหม็นต่างๆ

โดยผสมในอัตราส่วน หัวเชื้อจุลินทรีย์ 1 ส่วน ต่อน้ำ 10 ส่วน ราดบริเวณที่มีกลิ่น เช่น ห้องส้วม กองขยะ ท่อระบายน้ำ ฯลฯ จุลินทรีย์จะไปเร่งการย่อยสลาย ที่เป็นเหตุ กลิ่นเหม็น แล้วคายออกซิเจนออกมา

3. ช่วยเร่งการเจริญของพืช และลดการก่อตัวของแมลง

โดยผสมน้ำหัวเชื้อจุลินทรีย์ 1 ส่วน ต่อน้ำ 500 ส่วน ใช้ฉีด หรือรดที่ใบ หรือโคนต้นไม้ สัปดาห์ละ 3-4 ครั้ง

4. ใช้เป็นปุ๋ย

เศษขยะที่เป็นสารอินทรีย์ในถุงปุ๋ย เมื่อแช่น้ำจุลินทรีย์ ได้ประมาณ 7 วัน จะสามารถนำมาผสมดิน ในอัตราส่วน ขยะ 1 ส่วน ต่อดิน 1 ส่วน จะได้ปุ๋ยหมักอินทรีย์ไว้ใช้ในการเพาะปลูกต้นไม้ได้

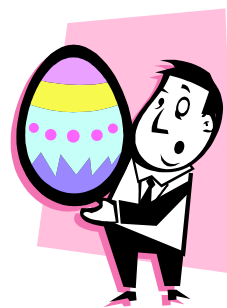
“มาช่วยกันคัดแยกขยะ แล้วนำขยะมาแลกของกันเถอะ”

เพื่อการจัดการขยะและการใช้ประโยชน์จากขยะของชุมชนปรริกตกของเรา
จึงได้มีการจัดทำโครงการขยะแลกของ ซึ่งเด็ก ๆ และท่านทั้งหลาย
สามารถนำขยะมาแลกได้
ของที่จะแลกกับขยะนั้นมีการกำหนดเป็นงวด ๆ งวดแรกนี้กำหนดเป็นไข่ไก่

โครงการขยะแลกของ ชุมชนปรริกตก

เปิดดำเนินการทุกวันอาทิตย์ เวลา 14.00 น. (บ่าย 2 โมง)
เริ่มวันอาทิตย์ที่ 7 กันยายน 2546
ที่ร้านค้า (บ้านกะไถ)

เพื่อประโยชน์ของการคัดแยกขยะความสะอาดของชุมชนของเรา
ขอให้เด็ก ๆ และท่านทั้งหลายนำขยะมาแลกของได้ที่ร้านค้า (บ้านกะไถ) นะครับ
“ขยะท่านมีค่า นำมาแลกได้”

กระดาษลัง

พลาสติก

ขวดแก้ว

โลหะต่าง ๆ

การใช้ประโยชน์จากขยะเปียกที่เกิดขึ้นในครัวเรือนอย่าง
คุ้มค่า ดีกว่าทิ้งไปโดยเปล่าประโยชน์ ซึ่งนอกจากจะลด
ปริมาณขยะได้แล้ว ยังรักษาสิ่งแวดล้อมอีกด้วย

ขยะเปียกต่าง ๆ เช่น เศษผัก เปลือกผลไม้
เป็นต้น เราสามารถนำมาทำประโยชน์ได้ด้วยการทำ
จุลินทรีย์น้ำ

โครงการจุลินทรีย์น้ำ

วิธีการทำนั้นก็แสนง่าย ๆ ทำแล้วสามารถนำมาใช้ประโยชน์
ได้ มีการสาธิตและมีผู้ชำนาญ มาให้คำแนะนำ ขอเชิญ
ทุกท่านมาร่วมโครงการครับ

เริ่มโครงการในวันที่ 7 กันยายน 2546
สถานที่สาธิต คือ บริเวณ บ้านนายสุมิตร ยี่ซุน
เวลา 14.00 น.

ประโยชน์ของจุลินทรีย์น้ำ

- ❖ ใช้บำบัดกลิ่นเหม็นต่างๆ
- ❖ แก้ปัญหาส้วมเต็มเร็วและท่อระบายน้ำที่อุดตัน
- ❖ ช่วยเร่งการเจริญของพืช และลดการก่อตัวของแมลง
- ❖ ใช้เป็นปุ๋ย เศษขยะที่เป็นสารอินทรีย์ในถุงที่ใส่ในถัง เมื่อแช่ในน้ำจุลินทรีย์ได้ประมาณ 7 วัน จะสามารถนำมาผสมดินจะได้ปุ๋ยหมักอินทรีย์

ประโยชน์

ประโยชน์ที่เกิดต่อตัวเรือดของคนเองและ

- ต่อชุมชน/สังคมของเราคือ
- บ้านและบริเวณบ้านสะอาดสะอ้าน
 - มีรายได้จากการขายมูลฝอยที่ขายได้
 - ทำให้การเก็บขนสะดวก
 - สามารถลดปริมาณมูลฝอยของชุมชนลงได้ ทำให้ชุมชนมีสุขภาพ สะอาดน่ามอง
 - ชุมชนไม่เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของเชื้อโรคและพาหะนำโรค เช่น หนู แมลงสาบ แมลงวัน เป็นต้น
 - ช่วยลดปัญหามลพิษอันเนื่องมาจากมูลฝอยที่เคลื่อนคลาคลั่นจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพของคน
 - ช่วยลดปริมาณมูลฝอยซึ่งจะทำให้เกิดค่าใช้จ่ายในการรวบรวม และกำจัดมูลฝอยน้อยลง
 - เป็นการสร้างจิตสำนึกที่ดีต่อการจัดการมูลฝอย

เอกสารอ้างอิง

- กรมทรัพย์ สำนักงาน, 2548, มูลฝอยและของเสียที่ยังไม่ใช้
- สำนักงานสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ, 2548, คู่มือฉบับใหม่ฉบับที่ 10
- "....." 2548, คู่มือฉบับที่ 10

ข้อมูลความรู้

ระยะเวลาที่มูลฝอยแต่ละชนิดย่อยสลายตามธรรมชาติ

เศษกระดาษ	2-5 เดือน
เปลือกส้ม	6 เดือน
ถ้วยกระดาษเคลือบ	5 ปี
คั่นกระดาษ	12 ปี
รองเท้าหนัง	25-40 ปี
กระป๋องอะลูมิเนียม	80-100 ปี
ถุงพลาสติก	450 ปี
โฟม	ไม่ย่อยสลายกว่าหลักระแสน้ำ

แยกขยะก่อนทิ้ง เก็บขนได้ง่าย ทิ้งได้หมด ช่วยลดมลพิษ

การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของประชาชน
ในการจัดการมูลฝอยชุมชน

เอกสารประกอบการจัดการมูลฝอย
ชุมชนปริทัศน์

ขยะเป็นอย่างไร

ขยะ หรือปัจจุบันเรียกว่ามูลฝอย คือ ขยะเหลือทิ้งจากการใช้สอยของมนุษย์ หรือจากขบวนการผลิต จากกิจกรรมภาคอุตสาหกรรม และเกษตรกรรม

ขยะมาจากไหน

ขยะเกิดขึ้นจากกิจกรรมต่างๆ ของ มนุษย์ ในชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะทำอะไร มนุษย์จะมีของเหลือทิ้งที่ไม่ใช้ประโยชน์เกิดขึ้น ขยะที่เกิดขึ้นในสถานที่ต่างๆ จะมีลักษณะแตกต่างกันออกไปตามแหล่งกำเนิด เช่น

-ขยะจากอาคาร บ้านเรือน ที่พักอาศัย ขยะประเภทนี้จัดอยู่ในพวกขยะทั่วไป ขยะพวกนี้ส่วนใหญ่จะเป็นเศษอาหาร เศษกระดาษ เศษแก้ว เศษโลหะ เศษไม้ และพลาสติก เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีขยะที่เป็นอันตรายอีก เช่น ซากหลอดฟลูออเรสเซนต์ แบตเตอรี่เก่า ซากถ่านไฟฉาย กระป๋องสารเคมีที่ใช้ภายในบ้าน เป็นต้น

-ขยะจากกิจกรรมภาคอุตสาหกรรม เช่น กากสารเคมีมีพิษ และสารประกอบที่มีโลหะหนักต่างๆ เป็นต้น

-ขยะจากกิจกรรมภาคเกษตรกรรม ได้แก่ เศษภาชนะที่ใช้บรรจุสารป้องกัน และกำจัดศัตรูพืช เศษซากพืช ซากสัตว์ มูลสัตว์ เป็นต้น

เราจะมีส่วนในการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยได้อย่างไรบ้าง

ปัญหาขยะมูลฝอยที่สำคัญก็คือ ปริมาณขยะมีจำนวนมากและคนทิ้งขยะไม่เป็นที่ เป็นทาง ดังนั้น การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเรื่องขยะมูลฝอยนั้นนี้ เบื้องต้นเราต้องสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนเข้าใจกฎเกณฑ์ของสังคม และเชื่อถือศรัทธากฎหมายจนกระทั่งเกิดการปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจเสียก่อน จากนั้นจึงสร้างนิสัยในการช่วยลดปัญหาขยะ ซึ่งมีแนวทางที่สามารถดำเนินการได้ง่าย ทั้งที่บ้านและที่ทำงาน คือ

1. การลดปริมาณขยะจากการบริโภคของเรา ให้น้อยลง

2. การแยกขยะ เราต้องเข้าใจเหตุผลของการแยกขยะว่าสามารถทำให้มีการใช้ประโยชน์อย่าง

คุ้มค่า และทุกคนสามารถแยกขยะได้ทุกครั้งที่ทิ้ง ซึ่งขยะบางอย่างสามารถแยกออกมาใช้ประโยชน์ได้ เช่น ขวดแก้ว โลหะ พลาสติก สามารถนำมาใช้ซ้ำหรือหมุนเวียนกลับไปใช้ได้คือ ขยะบางอย่างแยกออกมาทำปุ๋ยได้ เช่น เศษอาหาร เปลือกผลไม้ และขยะบางอย่างเป็นอันตราย เช่น หลอดฟลูออเรสเซนต์ แบตเตอรี่ เป็นต้น

3. สร้างจิตสำนึก ให้กับทุกคนว่า ตนเองเป็นผู้ก่อมลพิษ ดังนั้นจึงถือเป็นหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบในการมีส่วนร่วมในการทำให้ขยะหมดไป

เคล็ดลับการจัดการขยะมูลฝอย

ท่านทราบหรือไม่ว่า ท่านเป็นผู้หนึ่งที่มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยในชุมชนได้เช่นกัน ด้วยวิธีการต่างๆ ดังนี้

1. นำสิ่งของที่ใช้แล้วนำกลับมาใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่า หรือนำสิ่งของที่ไมใช้แล้วมาหมุนเวียนตัดแปลงใช้ประโยชน์อีก

2. การใช้ผลิตภัณฑ์ชนิดเติม ปัจจุบันผู้ผลิตสินค้าชนิดเติมหรือที่เรียกว่า "Refill" เพราะ นอกจากจะราคาถูกกว่าแล้ว ยังเป็นการลดบรรจุภัณฑ์ที่หือหอนในส่วนที่เป็นขยะภายในบ้านได้ด้วย

3. พยายามหลีกเลี่ยงการใช้โฟมและ พลาสติก หากเป็นไปได้ไม่ควรใช้เลย จะดีกว่า

4. แยกประเภทขยะมูลฝอยภายในบ้านเพื่อสะดวกแก่ผู้เก็บขน และยังสามารถนำขยะบางชนิดไปขายเพิ่มรายได้ให้เข้าบ้าน ได้อีกด้วย

5. แปรสภาพขยะมูลฝอยให้เป็นปุ๋ย ขยะที่ย่อยสลายได้ เช่น เศษพืชผัก ใบไม้ สามารถนำมาหมักทำปุ๋ยใส่ต้นไม้และบำรุงดิน

6. เก็บรวบรวมขยะมูลฝอยภายในบ้านให้เรียบร้อย ใส่ในภาชนะที่ถูกหลักสุขาภิบาล เพื่อความสะดวกแก่พนักงานเก็บขน และขยะมูลฝอยที่เป็นเศษอาหาร ควรเก็บรวบรวมใส่ถุงให้เรียบร้อย เพื่อเวลาเก็บขนจะได้ไม่หกเลอะเทอะ สกปรก และก่อให้เกิดกลิ่น